

hjælpe dem med Oplysninger, og hvad han ellers kan, ved Indstillingsmødet, er det unaturligt, at Menighedsraadet kan sige til ham: »Nu har Du gjort Din Skyldighed; nu kan Du gaa; saa fortsætte vi Mødet og afgøre Sagen«. Man bør ikke mistænkeliggøre Biskoppen som Raadgiver og Deltager i Mødet eller gøre ham træt af at foretage en lang Rejse, ved at Resultatet kan blive et rent formelt. Han vil ikke øve noget Tryk paa Afstemningen. Og ønsker Raadet at forhandle alene en Stund, vil dette jo let ordne sig. Men som Ordene lyder, vil de let løse Menighedsraad og Biskop fra hinanden, og det var dog ikke Meningen. — Jeg vil derfor meget henstille til det høje Ministerium, at disse Ord udgaa. De kan let gøre Skade, og det, de tilsigter, vil ordne sig ganske af sig selv.

I samme Paragraf, næstsidste Stykke synes det mig ønskeligt, at der gives nærmere Forklaring af, hvorledes den »særskilte Afstemning« skal finde Sted.

Hvad angaar §§ 32—35, da har jeg ikke noget af Betydning herimod at indvende. Der følger jo ikke forklarende Bemærkninger med Lovforslaget, og jeg har derfor haft nogen Vanskelighed ved at forstaa det *Forhold, hvori § 35 staar til de foregaaende Paragraffer*. — Jeg opfatter det saaledes, at § 35 *ikke* omhandler det Tilfælde, hvor *Biskoppen tager Initiativet* til en Præsts Afskedigelse. Jeg mener, at Initiativet bør kunne tages baade af Menighedsraadet og af Biskoppen; i sidste Tilfælde maa Biskoppens Indstilling om Præstens Afskedigelse dog være betinget af »foregaaende Forhandling med Menighedsraadet«. Det er dette Forhold, der omhandles i det kirkelige Udvalgs »Udkast til Lov om Behandlingen af folkekirkelige Retssager« § 8, første Stykke, hvilket Stykke jeg finder fuldt tilfredsstillende, naar det fik tilføjet følgende Punktum, hentet fra det foreliggende Lovforslag om Menighedsraad § 33, første Stykke: »Hvis Ministeriet ikke mener at burde følge Biskoppens Indstilling, kan Biskoppen [altid] begære Sagen henvist til Afgørelse ved Provsteret«.

Men jeg opfatter som sagt ikke § 35 som handlende herom (Jeg henstiller, om det høje Ministerium, hvis det er enigt i Realiteten, maatte kunne finde en Plads i det nærværende Lovforslag for det saaledes betingede og begrænsede biskoppelige Initiativ med Hensyn til Præsters Afskedigelse.), men derimod som en Suppleringsbestemmelse til de 2 foregaaende Paragraffer, altsaa gaaende ind under en Sammenhæng, hvor der tales om Præsters Afskedigelse for Forhold »i Lære eller Levnet« *efter Menighedsraadets Initiativ*. Naar jeg nu holder mig til Spørgsmaalet om *Afskedigelse*, giver § 34 jo Menighedsraadet Ret til, imod Biskop og Ministerium, at faa dette Spørgsmaal forelagt for Provsteretten, medens § 33 giver Biskoppen (og Menighedsraadet) en Ret til, imod Ministeriet, at faa Spørgsmaalet forelagt for Provsteretten. § 35 udsondrer saa et enkelt Omraade af Præstens Overtrædelser, nemlig Læren [jeg er ikke helt klar over, hvorfor dette Omraade skal særligt udsondres] og bestemmer her, som Værn for Præsten, at for de herhenhørende Overtrædelser kan Præsten ikke afskediges uden ved Dom, medmindre Biskoppen har indstillet ham dertil.

Men er det ikke omtrent det samme, som staar i § 33, der jo giver Biskoppen en Ret til, baade naar han vil værne en Præst mod Afskedigelse, og naar han vil have ham afskediget, at faa Sagen forelagt for Provsteretten, hvis Ministeriet ikke mener at burde følge hans Indstilling? Jeg ser ikke, at der er anden Forskel end denne: Naar Biskoppen efter § 33 gør Indstilling om, at Præsten *ikke* skal afskediges, men han dog ikke, naar Ministeriet gaar ham imod, vil have Sagen forelagt for Provsteretten [hvoraf Følgen saa kunde blive, at Præsten afskedigedes *mod* Biskoppens Indstilling], bestemmer § 35, at hvis det drejer sig om Lærespørgsmaal, *skal* Sagen i dette Tilfælde forelægges for Provsteretten. — Men behøves denne Bestemmelse, naar Biskoppen dog efter § 33 har Ret til at faa den forelagt for Provsteret, da man dog vel maa antage, at Biskoppen, naar han ikke kan faa Medhold hos Ministeriet i en saa vigtig Sag, ikke vil undlade at benytte sin nævnte Ret?

I øvrigt har jeg ikke noget at bemærke om Lovforslaget.

G. Koch.

Til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.